

Dr. BERDE ÁRON

(Szül. 1819. † 1892. január 25.)

Egyházunknak egy más jeles férfiát vesztettük el dr. Berde Áron, kolozsvári egyetemi nyug. r. tanár, egyh. főgondnokban. Kor- és tanuló-társa volt Kovácsi Antalnak és vele csaknem egyidejűleg szállt sírba.

Tanári működését kolozsvári főiskolánkban kezdette, mint a vegy-tan és természettan tanára. A magyar tudományosság csak kezdő korát élte, a mit leginkább éreztek azok, a kiknek alkalmuk volt a külföldön látni a természettudományok eléhaladottságát, s összehasonlítást tenni a mi állapotunkkal. Elmaradottságunk a jobbakat munkásságra ösztönzé. Ezek sorába lép Berde, megírva Magyarország éghajlati viszonyait „L é g t ű n e t t a n”-ában, egy ma is érdekes és gyakran idézett munkában, mely e tárgyról az első tudományos mű, s melyért az akademia az ifjú tudóst mindjárt levelező tagjává választotta. Majd Stöckhárdt Vegytanát -- a Chemia iskolája -- dolgozza át magyarra, melyet sok ideig használnak az iskolákban tankönyvül. Természet-barát című lapjával pedig a közönségben igyekszik a természettudományok iránt érdeklődést ébreszteni.

Tudományos készültségét később az egyetemen érvényesíti, mint a Nemzetgazdaságtan tanára. Még elébb a jogakademián s az egyetem megnyílta után az egyetemen e tárgyat adta elé kéziratban maradt munkája szerint. Ezelőtt két évvel egészségének elgyengülése miatt nyugalomba vonult. Az utóbbi időben sokat szenvedett, mig végre a halál attól megváltotta.

A magyar tudományosság benne egy úttörő munkását, egyházunk pedig egyik legjelesebb fiát, büszkeségét gyászolja.

GYÖNGYMONDATOK.

(Ujkori iróktól.)

Csapás.

És minő különös a sorsnak szeszélye!
Ne hidd, hogy egyféle csapással beérje;
Ha egyebet nem tesz, elküld egy bolondot,
Hogy az ott is rontson, hol más még nem rontott.

T o m p a.

Gyermek-királyt s hadvezért, ki
Erejénél többet mer.

Ád az isten haragjában

A nemzetnek, kit megver. Kisfaludi Sándor.

Éhség, árviz, háború, döghalál a természeti rendszer következményei; de az is igaz, hogy egyik év szüksége a következő év bőségét előkészíti. id. D u m a s S.

Csapodárság.

Az állhatatlan csélcspot nem az készti, a mi szebb, hanem a mi újabb, a mi más, a mi nem mindennapi. Repdeső méhként ezer virágról szeretne mézet szedni a buja. Kisfaludi S.

Azok a tetszvágyason epedő szerelmesek, kik mindenütt oly kedveltek, szeretetreméltó szeretők ugyan, de unalmas férjek; hasztalan érdeklí lelköket a legtökéleteseb hölgy; ha imádták, mint szeretőt: mint nejöket, megvetik; kívánságuk új kecshez csatlakozva, rá unnak arra, a mit minden gyanánt birtak. Corneille Tamás.

Csel. Cselszövény.

Szegény cselszövő volna az, ki minden kérdésre kétféle válaszszal ne volna készen. J ó k a i.

Theseust kedvese a szövevények közül kimentette; de most a kedvesek a férfiakat szövevényekbe bonyolítják. S a p h i r.

A ki bizonyos ideig cselszövényekbe élte belé magát, azokból nem tud kibontakozni, további élete is kalandozó. La Bruyere.

Helyes csel, megölni a cselszövőt. S h a k e s p e r e.